

# KULTURA JAKO NOSITEL A OPONENT POLITICKÝCH ZÁMĚRŮ

**Německo-české a německo-slovenské kulturní styky  
od poloviny 19. století do současnosti**

*Dušan Kováč – Michaela Marek – Jiří Pešek – Roman Prahl (eds.)*

Pro Česko-německou a Slovensko-německou komisi historiků  
vydává nakladatelství albis international

2009

# OBSAH

## První část. Od druhé poloviny 19. století do roku 1945. (Pražská část konference)

|                                                                                                                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Michaela Marek: Kultura jako nositel a oponent politických záměrů. ....                                                                                                                            | 9   |
| Birgit Jooss: Mnichov ako stredobod záujmu českých umelcov v druhej polovici 19. storočia. Pohľad z mníchovskej perspektívy.....                                                                   | 25  |
| Werner Telesko: Recepce ikonografie císaře Josefa II. v kontextu národnostního napětí mezi českými a německými identifikačními strategiemi pozdního 19. století .....                              | 45  |
| Roman Prahl: „Zahraniční politika“ spolku českých umělců-modernistů kolem roku 1900.....                                                                                                           | 71  |
| Jitka Ludvová: Divadlo v boji o politickou hegemonii .....                                                                                                                                         | 85  |
| Ines Koeltzsch: Česká a německá filmová kultura v meziválečné Praze mezi zábavou, ekonomikou a politikou.....                                                                                      | 95  |
| Sibylle Schönborn: V labyrinte kultur.....                                                                                                                                                         | 111 |
| Milan Žemko: Německá tlať v medzivojnovom multikultúrnom prostredí Bratislavy .....                                                                                                                | 125 |
| Jaroslav Med: Česká literatura a německý expresionismus v letech 1910–1920 .....                                                                                                                   | 133 |
| Ernst Rohmer: Literatura a národní identita na příklade sudetoněmeckého časopisu <i>Der Ackermann aus Böhmen</i> (1933–1938) .....                                                                 | 139 |
| Ždeněk Beneš: Československá vzdělávací politika v národním kontextu .....                                                                                                                         | 153 |
| Mirek Němec: Kulturní transfer, alebo izolácia? .....                                                                                                                                              | 163 |
| Christopher Dowe: Čeští buršáci?!?.....                                                                                                                                                            | 175 |
| Jiří Pešek – Alena Mísková: Pražská Německá univerzita a „Společnost pro podporu německé vědy, literatury a umění v Čechách“ jako dvojí kulturně-politické centrum německo-české společnosti ..... | 187 |
| Dagmar Košťálová: O význame kaviární a vinární v kulturním živote Bratislavy medzi dvoma vojnami .....                                                                                             | 205 |
| Kristina Kaiserová: Vztah církevní propagandy a kultury v Českých zemích v druhé polovině 19. století.....                                                                                         | 215 |
| Jürgen Nautz: „...dantovské peklo, na jehož prahu vyschnou všechny naděje národní!“ .....                                                                                                          | 225 |

## Druhá část. Od roku 1938 do současnosti. (Hamburská část konference)

|                                                                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Jiří Pešek</i> : Úvodní slovo zasedání v Hamburku .....                                                                                                 | 243 |
| <i>Gangolf Hübinger</i> : Kultúrne dejiny a medzinárodné kultúrne vzťahy.....                                                                              | 249 |
| <i>Andreas Wiedemann</i> : Kulturní politika jako prostředek společenské<br>integrace v pohraničních oblastech českých zemí 1945–1953 .....                | 265 |
| <i>Ivan Kamenec</i> : Kultúrne paradoxy vo vzťahoch medzi satelitom<br>a veľmocou.....                                                                     | 281 |
| <i>Jiří Knapík</i> : Pokus o kulturní karanténu .....                                                                                                      | 291 |
| <i>Ivan Klimeš</i> : Kinematografie ve službách protiimperialistické<br>propagandy.....                                                                    | 301 |
| <i>Michal Reiman</i> : Kafkovská konferencia roku 1963 .....                                                                                               | 315 |
| <i>Volker Zimmermann</i> : Medzi kooperáciou a konfrontáciou .....                                                                                         | 321 |
| <i>Michael Parak</i> : Kultúrny transfer útekem a vyhnaním? .....                                                                                          | 349 |
| <i>Verena Wasmuth</i> : České umělecké sklářství – vystavování a export<br>v socialistické „kulturní diplomacii“ od 50. do 70. let.....                    | 379 |
| <i>Eva Pluhařová-Grigienė</i> : „Hommage à Lidice“ 1968 – umělecká akce<br>ze Západu na Východ .....                                                       | 409 |
| <i>Lenka Bydžovská</i> : Konstruktivní tendence z Československa .....                                                                                     | 425 |
| <i>Žuzana Bartošová</i> : Prienik výstavných aktivít neoficiálnej slovenskej výtvarnej<br>scény 70. a 80. rokov xx. storočia do nemeckého prostredia ..... | 441 |
| <i>Ute Raßloff</i> : K politizaci kulturních vztahů na příkladu německojazyčných<br>antologií slovenské literatury 1918–1989 .....                         | 463 |
| <i>Dagmar Košťálová</i> : Premýšľanie o Christe T. v kontexte sporu o Christu<br>Wolfovu .....                                                             | 489 |
| <i>Alfrun Kliems</i> : Československý literárny exil a jeho nemecká recepcia:<br>pokus o rekapituláciu .....                                               | 505 |
| <i>Helena Srubar</i> : Vplyv českých impulzov na detskú kultúru v NSR<br>v 70. a 80. rokoch 20. storočia: <i>Pan Tau</i> a spol. ....                      | 525 |
| Autoři a kontakt na ně .....                                                                                                                               | 543 |